

поведінки; різний зміст, вкладений чоловіками і жінками в поняття насилля (1, с. 86).

Незважаючи на те, що жорстоке поводження з дітьми зустрічається у всіх сім'ях, навіть тих, які виглядають дуже благополучними для оточуючих, все ж є деякі обставини, що збільшують ризик жорстокого поводження з дітьми. Ряд чинників може підвищувати ризик жорстокого поводження з дітьми, наприклад: проблеми в галузі фізичного або психічного здоров'я чи розвитку будь-якого члена сім'ї; розлад у родині або насильство між іншими членами сім'ї; ізолюваність в співтоваристві або відсутність підтримки; відсутність підтримки у вихованні дитини з боку інших членів сім'ї.

Список бібліографічних посилань:

1. Азарова Е. А. О насилии над детьми в семье. Вестник Череповецкого государственного университета. 2011, № 3, Т. 2, С. 84-87.

2. Блэкборн Р. Психология криминального поведения. СПб., 2004. 495 с.

3. Дмитренко М. І., Тропін М. В., Власов П.О. Попередження насильства у сім'ї: Метод. рекомендації. Дніпропетровськ: Дніпропетр. юрид. ін-т МВС України, 2001. 56 с.

УДК [159. 9: 351. 74] (477)

Оксана Вікторівна МІТРОШКІНА,

старший викладач кафедри соціології та психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9433-2836>

ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО ЗМІН У ПРАЦІВНИКІВ ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ У РАМКАХ ОСВІТИ ФАХІВЦІВ

Підготовка працівників пенітенціарної системи до діяльності з ресоціалізації засуджених повинна являти собою цілеспрямований і специфічний педагогічний процес, що полягає в оволодінні слухачами впорядкованої системи знань механізмів ресоціалізаційного педагогічного впливу на засуджених, які забезпечують формування та розвиток в осіб, що оволодівають знаннями, умінь кваліфіковано застосовувати соціально-педагогічні технології в суб'єктно-об'єктних відносинах виховного процесу із засудженими, розвиток творчої складової особистості співробітника ДКВС, а також інших професійно важливих якостей, необхідних для виконання посадових обов'язків.

Це має бути комплекс безперервних заходів, спрямованих на оволодіння персоналом теоретичними знаннями, необхідними при виконанні службових завдань, на формування та закріплення у них установок щодо мотивації та прагнення до оволодіння професійними знаннями, що допоможуть у надбанні професіоналізму. Також дуже важливим є розвиток та закріплення позитивних особистісних якостей працівників, що відіграватиме велику роль у становленні майбутнього фахівця (1).

Звернемося до Указу Президента України №631 від 2012 р., в якому зазначено, що одним із пріоритетних напрямів діяльності ДКВС України у сучасних умовах є створення ефективної системи добору та підготовки

кваліфікованого персоналу, запровадження спеціалізованої системи освіти, яка б охоплювала всі види навчання: від початкової професійної підготовки до повної вищої освіти та подальшої післядипломної освіти, а також забезпечення безперервної освіти, що спрямована на задоволення потреб ДКВС України у разі необхідності перепідготовки і підвищення кваліфікації персоналу (4).

До програм навчання необхідно включати матеріали та специфічні заняття для розвитку здатності та психологічної готовності до пристосування к умовам служби, що потерпають змін під час реформування.

Працівник кримінально-виконавчої системи є представником закону та державної влади. Його діяльність регламентовано безліччю нормативних документів за різними напрямками роботи, включаючи оперативно-режимну, виробничу, соціально-психологічну та інші сфери. Суворе дотримання цих приписів є визначальною рисою діяльності працівників установ. Але жоден документ чи інструкція не зможуть передбачити всі можливі ситуації, що виникають у реальному житті й потребують від працівника самостійного, а іноді єдино вірного рішення. Тому нарівні з його професійними здобутками та вміннями важливу роль відіграють моральні якості (2).

Для цього необхідно докорінно покращити психологічний відбір, з повним дослідженням соціально і професійно важливих якостей особистості, яка приймається на службу.

О. О. Шкута провів аналіз діяльності органів і установ виконання покарань та виявив, що з десяти можливих кандидатів на посаду лише сім звертаються до установ з питань оформлення та прийому на службу. І не факт, що всі вони будуть зараховані. При прийомі на службу перевагу віддають кандидатам, які мають повну вищу освіту гуманітарного профілю, а саме: юристам, педагогам, психологам. Разом із тим, враховуючи специфіку служби в установах виконання покарань, відзначено проблемні питання адаптаційного характеру молодих спеціалістів, направлених на роботу з навчальних закладів Міністерства юстиції України, та спеціалістів цивільних ВНЗ (3).

Висновок: Також, дуже важливою для успішного виконання службових обов'язків є здатність персоналу ДКВС швидко адаптуватися до перебігу змін, що відбуваються в період реформування системи виконання покарань. Необхідним є наявність у працівників психологічної готовності, що допомагатиме їм результативно вирішувати поставлені завдання.

Під час набуття досвіду служби в умовах їх зміни та перебудови можливе становлення та розвиток сучасного співробітника, готового до пристосування к особливостям служби, що постійно оновлюються.

Список бібліографічних посилань:

1. Гуцев Олег Володимирович. Подготовка работников пенитенциарной системы к деятельности по ресоциализации осужденных: автореферат дис. на соискание учен. степени канд. пед. наук: спец. 13.00.08. 2012. 31 с. Режим доступа: <http://www.arpro.ru/content/view/3417/480/>

2. Дука А. А. Требования к персоналу государственной уголовно-исполнительной службы Украины: профессиональный и морально-этический аспекты. Юридическая психология, 2015. № 1. С. 120-128. Режим доступа: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>

3. Шкута О. О. Деякі проблемні питання реформування державної пенітенціарної служби України. Нові завдання та напрямки розвитку юридичної

науки у XXI столітті: матеріали Всеукр. наук. -практич.конф. (Одеса, 26–27 лют. 2016 р.). Одеса: Міжнародний гуманітарний ун-т; Ін-т нац. та міжнар. права; Південний регіональний центр Національної академії правових наук України, 2016. С. 170–172.

4. Про Концепцію державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України: *Указ Президента України* від 08.11.2012 р. №631/2012 Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/631/2012>

УДК 343. 985

Тетяна Анатоліївна ОРЛОВА,

доцент кафедри криміналістики та судової експертології, факультету №1 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7635-1160>

ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ СЛІДЧИХ ТА ПРОСВІТНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ СЕРЕД УЧНІВ ШКІЛ, ЇХ БАТЬКІВ ТА ВЧИТЕЛІВ

Останнього часу все частіше через засоби масової інформації (випуски новин, журналістські розслідування) надходять данні про факти вчинення злочинів проти дітей. Це й діяльність в соціальних мережах групи «Синій кит», куратори якої фактично схиляють до суїциду молодь. Це й численні випадки посягань на статеву недоторканість дітей з боку осіб хворих на педофілію, та інші не менш резонансні злочини. Занепокоєння викликає і ріст зафіксованих правоохоронними органами фактів жорстокого поводження з дітьми з боку батьків, опікунів, вихователів, вчителів. При тому, що такі злочини характеризуються надзвичайно високим рівнем латентності, і більшість випадків залишається поза офіційною статистикою.

Багато вчених спрямовували свої дослідження на встановлення причин, за яких доросла людина обирає своєю жертвою найбільш незахищену і вразливу істоту – дитину. Психологи, психіатри, кримінологи давно прийшли до висновків, що психофізичні травми отриманні в дитинстві, переростають у комплекси дорослої людини і часто формують різного роду патології поведінки. В тому числі важкі патології, пов'язані із сексуальними відхиленнями, педофілією зокрема. Криміналісти дано встановили залежність між патологічною залежністю від насильства у серійних вбивць і травмами, що були ними отриманими в дитинстві.

Зараз наша держава знаходиться у стані перебудови і формуванні європейських стандартів життя. На наше переконання, одним з ключових, найважливіших напрямків, окрім економічного зростання, виступає захист дітей від злочинних посягань на їх права, життя, здоров'я, статеву недоторканість.

Окремим пріоритетним напрямком роботи поліції повинні стати попередження, своєчасне виявлення і припинення небезпечних жорстоких дій батьків, вчителів, вихователів, а також дій осіб, які страждають на сексуальні девіації у вигляді тяги до дітей. Як забезпечити основні кроки у цьому напрямку? Хотілось би запропонувати своє бачення.